

Základní škola a Mateřská škola, Deblín

okres Brno – venkov, příspěvková organizace, Deblín 277, 664 75 Deblín

Vnitřní řád školní družiny

2017/18

Obecná ustanovení

Řád školní družiny určuje pravidla provozu, stanoví režim školní družiny, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení s tímto dokumentem provádějí vychovatelky školní družiny.

Školní družina se při své činnosti řídí zejména zákonem č.561/2004Sb. (školský zákon) a vyhláškou č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tento vnitřní řád školní družiny.

Tato směrnice určuje pravidla provozu a režim školní družiny.

Zásady směrnice:

- musí být vydána písemně
- nesmí být vydána v rozporu s právními předpisy
- nesmí být vydána se zpětnou účinností
- vzniká na dobu neurčitou

POSLÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Školní družina je místo, kde žáci po skončeném školním vyučování regenerují síly, odpočívají, doplňují si znalosti formou her, vycházek, exkurzí, získávají drobné pracovní dovednosti, částečně také zabezpečení dohledu nad žáky. Ve ŠD žáci dostávají prostor k rozvoji svých zájmů. ŠD je určena přednostně pro žáky 1. – 4. ročníku ZŠ, kteří jsou přihlášení k pravidelné denní docházce do družiny.

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky. Mezi základní lidské činnosti patří **hra, učení a práce**.

I tyto činnosti se při vhodném výchovném využití stávají výchovnými prostředky. Všechny tři základní lidské činnosti mohou tvořit součást volného času. Tím zároveň získávají určitou specifickou podobu. Hra již svým charakterem přirozeně souvisí s volným časem, učení a práci lidé často chápou spíše ve spojení s povinnostmi. Ale i učení a práce např. při zájmových činnostech mohou mít charakter volnočasových aktivit.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

Práva a povinnosti účastníků činnosti školní družiny (dále jen „žáků“), jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků jsou dána školským zákonem.

Povinnosti žáků

1. 1 Žáci jsou povinni

- a) řádně docházet do školní družiny,
 - b) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
 - c) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
 - d) oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.
-
1. Dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.
 2. Plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob.
 3. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.
 4. Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.
 5. Své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku.

6. Zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo.
7. Chodit do školní družiny podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou.
8. Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.
9. Žák je povinen chovat se ve školní družině tak, aby neohrožoval spolužáky ani vyučujícího. Při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu školní družiny může být rozhodnutím ředitel školy žák ze ŠD vyloučen.
10. Žáci nesmějí používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen,
11. Žáci nesmějí nosit do školní družiny cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu ani v aktovkách,
12. Žáci nesmějí nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob,
13. Žáci nesmějí pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby,
14. Žáci nesmějí před ukončením pobytu ve školní družině z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD.

1. 2 Práva žáků

1. Žáci docházející do školní družiny mají všechna práva dítěte, jak jsou stanovena v „Úmluvě o právech dítěte“.
2. Na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou.
3. Na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře.
4. Žáci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí.

5. Na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti. Má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.
6. Být seznámeni se všemi směrnicemi se vztahem k jejich pobytu a činnosti ve školní družině.

1.3 Povinnosti pedagogických pracovníků

Kromě povinností stanovených školským zákonem je každý pedagogický pracovník povinen ve smyslu evropského nařízení GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na něj nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dále nepracovávat.

2. Provoz a vnitřní režim školy

Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků

- Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Práva a povinnosti zákonných zástupců

1. O přijetí dítěte do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
2. Přihlašování i odhlašování žáků ve školní družině zařizuje vedoucí vychovatelka, také vyřizuje stížnosti, přání jednotlivých zákonných zástupců. Předává informace vedení školy.
3. Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s Řádem školní družiny.
4. Na zápisním lístku rodiče stanoví dobu pobytu žáka ve školní družině. Odchod žáka ze ŠD v jinou dobu, než je na zápisním lístku, je možný pouze při předložení písemné žádosti rodičů s datem, hodinou odchodu, informací zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpisem rodiče.
5. Ze ŠD si přebírají zákonní zástupci své děti osobně (mohou uvést i další osoby oprávněné k vyzvednutí) nebo mohou písemně požádat, aby žák odcházel ze ŠD sám v určenou hodinu.
6. Telefonická nebo ústní dohoda o změně není možná.

7. Pro vychovatelku je závazný odchod žáka uvedený v zápisním lístku. Změny je nutné včas vždy písemně oznámit. Odhlašování žáka ze ŠD se vždy uvádí k novému započatému měsíci.
8. Rodiče jsou povinni nahlásit změny kontaktních telefonních čísel pro případ nemoci žáka a na přihlášce upozornit na zdravotní omezení žáka a na pravidelně užívané léky.
9. Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.
10. Příspěvek na pobyt dítěte ve školní družině je stanoven v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání – blíže příloha tohoto ŠŘ. Měsíční úplata za pobyt dítěte ve školní družině činí 100,- Kč na jedno dítě.
11. Úplata může být snížena nebo prominuta dítěti, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba.
12. Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitelka školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny
13. Zákonní zástupci jsou povinni vyzvednout své dítě nejpozději do 16:30hod. Pokud si zákonný zástupce nevyzvedne dítě do stanovené doby skončení provozu ŠD, vychovatelka ho telefonicky vyzve, následuje čekací doba v délce 30 minut. Po uplynutí této doby uvědomí vychovatelka ředitele nebo zástupce školy. Poté volá Policii ČR.
14. Veškeré připomínky k práci školní družiny vyřizuje ředitel školy.

3. Organizace činností

Provozní doba školní družiny

Provozní doba školní družiny probíhá ve dvou částech jako tzv. ranní a odpolední družina.

Ranní družina trvá od 7:15 hodin do 8:15 hodin a její provoz zajišťuje jedna vychovatelka. **Odpolední družina** začíná v 12:00, kdy si děti vychovatelka přebírá od třídního učitele před jídelnou a končí v 16:30 hodin. Její provoz zabezpečují tři vychovatelky. Pokud končí dítěti rozvrh po páté vyučovací hodině, tj. v 12:50, má povinnost odejít do družiny již samo hned po skončení vyučování, popř. po obědě. V jídelně školy se žáci řídí Řádem jídelny, pokyny vychovatelek školní družiny, pokyny vyučujících, kteří vykonávají v jídelně dozor, popř. pokyny dalších dospělých osob, např. personálu školní kuchyně. Pokud dítě po určité době z družiny odchází, např. domů nebo do kroužku, oznámí to vychovatelce školní družiny a místnost pak opouští samo, ale opět má povinnost se do ŠD vrátit, nechodí-li sám hned po kroužku domů. Děti, byly poučeny o bezpečném chování na chodbách a v šatnách. **Rozsah**

denního provozu ŠD a rozvrh činností schvaluje ředitelka školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost v době mimo vyučování formou odpočinkových a zájmových činností, umožňuje žákům přípravu na vyučování. Přípravy jsou rozvrženy tak, aby vyhovovaly psychohygienickým požadavkům, byly různorodé a pro žáky zajímavé.

- **odpočinkové činnosti** – mají odstranit únavu; jsou klidové hry, četba a poslech.
- rekreační činnosti - slouží k regeneraci sil. Převažuje v nich aktivní odpočinek s aktivními prvky, jsou to spontánní a motivační hry.
- **zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují seberealizaci, rozvoj pohybových dovedností a poznání. Je to řízená kolektivní nebo individuální činnost, která může být organizována i v zájmovém kroužku. Tyto činnosti jsou zaměřeny esteticky, přírodovědně, zařazujeme pohybové aktivity, dopravní výchovu, společenskou a jiné.
- **příprava na vyučování**- probíhá formou didaktických her, získáváním doplňujících poznatků při vycházkách, poslechové činnosti, práci s knihou a časopisy. Vypracovávání domácích úkolů jen se souhlasem zákonných zástupců, ne před 15.00hod.

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení jako ve školním řádu. Při využívání odborných učeben (např. tělocvična, keramická dílna, počítačová učebna, multimediální učebna, se řídí příslušnými řády těchto učeben).

- **Podmínky spojování činnosti jednotlivých oddělení školní družiny**

Spojování oddělení je možné realizovat, ale zase jen za dodržení podmínky, že není překročen povolený počet 30 dětí v jednom oddělení .

- **Užívání dalších prostor školy či prostor k činnosti družiny**

Družina kromě místností, které jsou jí vymezeny pro hlavní činnost, využívá z prostor školy dále tělocvičnu a učebnu informatiky, v areálu školy pak školní dvůr. Využívání těchto prostor se řídí aktuálním programem školní družiny a naplánovanými aktivitami dle rozvrhu družiny. I zde se činnost řídí konkrétními pravidly a pokyny.

V souladu s § 2, odst. (7) vyhlášky Ministerstva zdravotnictví číslo 108/2001 Sb., kterou se stanoví požadavky na prostory a provoz škol, předškolních zařízení a některých školských zařízení, stanovuje: "Prostory pro pobyt žáků ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování musí být upraveny a zařízeny tak, aby se výrazně odlišovaly od vybavení školních učeben. Nejmenší plocha volného prostoru je stanovena ve výměře 2 m² na 1 žáka."

- **Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školní družině**

Žáci jsou neustále pod dozorem vychovatelek. Na počátku školního roku při zahájení činnosti školní družiny jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování ve školní družině a pak v průběhu roku, pokud je čeká nová činnost, jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti pro konkrétní práci. Pobyt v tělocvičně

nebo odborných učebnách, např. učebně informatiky, se řídí řády těchto učeben. Od dětí se vyžaduje naprostá kázeň. Děti jsou vedeny k tomu, aby samy upozorňovaly na nevhodné chování svých spolužáků. Dále je-li dítě svědkem úrazu jiného dítěte, neprodleně nahlásí tuto skutečnost vychovateli, popř. jiné dospělé osobě, která je nejbližší.

- **Provoz v době prázdnin**

V průběhu školního roku v době řádných prázdnin je zajištěn provoz ŠD po dohodě se zřizovatelem. Před každými prázdninami vychovatelky ŠD předají žákům informace o provozu a činnosti ŠD. Zákonní zástupci své dítě přihlašují písemně. Jestliže je počet žáků nižší než 7 dětí, tak ŠD svůj prázdninový provoz neuskuteční. Provoz ŠD je vázán na provoz školní jídelny. V době mimořádných prázdnin a mimořádného volna je činnost ŠD zajištěna s případným omezením hygienika apod.

4. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před rizikovým chováním a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,

Bezpečnost a ochrana zdraví

1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově, nebo mimo budovu při akci pořádané školou žáci ihned ohlásí. Vychovatelé školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli, provedou o tom písemný záznam. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti družiny.
2. Po skončení vyučování (dle rozvrhu hodin) předá učitelka vychovatelce žáky ŠD.
3. Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapíše vychovatelka do Přehledu výchovně vzdělávací práce.
4. Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapíše vychovatelka do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Zpráva o mimořádném odchodu žáka (na základě písemné žádosti, která obsahuje datum, hodinu a podpis) se zakládá. Dojíždějící žáky vychovatelka uvolní v určenou dobu, za cestu k autobusu neodpovídá. Denně je vedena docházka s přehledem přítomných žáků a čas jejich odchodu.
5. Oddělení ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 30 žáků (vyhl. 74/2005 Sb. v platném znění).
6. Při činnosti mimo areál školy nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku poskytuje ředitel školy v případě potřeby na každou akci zvlášť na základě žádosti vychovatelky ŠD a s přihlédnutím k zajištění bezpečnosti dětí a konkrétním podmínkám akce.

7. Stravování - vychovatelka vede žáky k dodržování hygieny před jídlem, zajistí ukázněný nástup a odchod celého oddělení do jídelny i při odchodu z jídelny, vede žáky ke kultuře stolování a pomáhá s utužováním správných stravovacích návyků žáků.
8. Pitný režim pro děti je zajištěn ve školní jídelně nebo ve všech učebnách školy, kde je pitná voda.
9. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
10. Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
11. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.
12. Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.

5. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů.

Zacházení se školním majetkem

1. Žák nepoškozuje zařízení školy a udržuje v pořádku zapůjčené předměty. Neplýtvá vodou, energií ani spotřebním materiálem.
2. U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy či osob je vyžadována úhrada od rodičů žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
3. Ztráty věci žáci nahlásí neprodleně svému učiteli či vychovateli. Žáci dbají na dostatečné zajištění svých věcí – uzamykání skříněk, tříd.

4. Do školy žáci nosí pouze věci potřebné k výuce, cenné věci do školy nenosí. Hodinky, šperky, mobilní telefony apod. mají neustále u sebe, mají zakázáno je odkládat, pouze z bezpečnostních důvodů a na výslovný pokyn vyučujícího, který zajistí jejich úschovu.

6. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.

- Na hodnocení a klasifikaci chování žáka ve školní družině se vztahují ustanovení vyhlášky o základním vzdělávání.
- Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

7. Dokumentace

V ŠD je vedena tato dokumentace:

- zápisové lístky žáků, jejichž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny podepsané zákonným zástupcem
- třídní knihy jednotlivých oddělení, obsahující přehled výchovně vzdělávací práce včetně docházky žáků
- docházkový sešit (ranní družiny)
- vnitřní řád školní družiny
- ŠVP
- Kniha úrazů (v ředitelně školy)
- roční hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy

8. Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Zrušuje se předchozí znění této směrnice. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Spisovým řádem školy.
3. Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelky školy a zveřejněním.
4. Směrnice nabývá účinnosti dnem : 1.5.2018